

skulle undtages fra nævningebehandling, således at kun de groveste narkotikasager efter 2. pkt. som hidtil (siden 1975) skulle behandles ved nævningeting, jf. betænkningen side 87.

I 1984 fremsatte Justitsministeriet forslag til ændring af bl.a. retsplejelovens § 687 om nævninges medvirken ved behandlingen af straffesager, hvorefter afgrænsningen i almindelighed skulle foretages alene ud fra den straf, der kunne forventes i den enkelte sag. Lovændringen blev gennemført ved lov nr. 298 af 6. juni 1984.

Gældende ret er herefter, at nævninge medvirker i sager, hvori der bliver spørgsmål om straf af fængsel i 4 år eller derover, for så vidt dette ikke er en følge af, at der bliver spørgsmål om fastsættelse af en fællesstraf. Nævninge medvirker endvidere i sager, hvor der er spørgsmål om dom til anbringelse i institution eller dom til forvaring og i sager om politiske lovovertrædelser. Nævninge medvirker derimod ikke i sager om overtrædelse af straffelovens §§ 172 (dokumentfalsk), 173 (dokumentsvig), 286 (berigelsesforbrydelser af særlig grov beskaffenhed) eller 289 (grov skattesvig og grov indsmugling) eller i sager, som kan fremmes som tilståelsessager efter retsplejelovens § 925 eller § 925 a.

Ved den afgrænsning af nævningesagerne, som blev foretaget i 1984, skete der en udvidelse af nævninges medvirken i narkotikasager, idet nævninge nu også skal medvirke ved behandlingen af sager om overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt. (strafferamme 6 år), såfremt der bliver spørgsmål om straf af fængsel i 4 år eller derover. Endvidere blev sager om narkotikahæleri efter straffelovens § 191 a, der blev indsat i 1982 med 6 års strafferamme, overført til nævningebehandling i det omfang, der bliver spørgsmål om fængsel i 4 år eller derover.

7.3. Der kan efter Justitsministeriets opfattelse - således som også Retsplejerådet ved flere lejligheder har udtalt - anføres en række særlige grunde til, at narkotikasager undtages fra nævningebehandling. Der kan i den forbindelse være grund til at pege på, at en række andre grove lovovertrædelser er undtaget fra nævningebehandling, fordi der er tale om sager af omfattende og kompliceret karakter, som ikke er egnede til nævningebehandling. Sager om overtrædelse af straffelovens §§ 172 og 173 (dokumentfalsk m.v.), straffelovens § 286 (berigelsesforbrydelser af særlig grov beskaffenhed) og § 289 (grov skattesvig og grov indsmugling) er således som tidligere nævnt undtaget fra nævningebehandling.

Sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 286, stk. 2 (særlig grove sager vedrørende underslæb, bedrageri, mandatsvig og skyldnersvig), blev undtaget fra nævningebehandling i 1932. Baggrunden her-

for var, at disse sager ofte kan være særdeles indviklede, således at det kan være vanskeligt at få dem forelagt på en for nævningene tilstrækkelig overskuelig og forståelig måde.

I 1962 blev sager om overtrædelse af straffelovens §§ 172 og 173 undtaget fra behandling under medvirken af nævninge under henvisning til, at erfaringerne havde vist, at disse sager, der ofte indeholder meget indviklede regnskabstekniske spørgsmål, er mindre egnede for nævningebehandling.

Ved lov nr. 298 af 6. juni 1984 blev endvidere sager om overtrædelse af straffelovens § 286, stk. 1 og 3 (særlig grove sager om tyveri, afpresning, åger og hæleri), samt § 289 (grov skattesvig og grov indsmugling) undtaget fra behandling ved nævningeting. Baggrunden herfor var, at det blev anset for uhensigtsmæssigt, at disse sager om økonomiske forbrydelser, som ofte er af teknisk karakter, og som ofte tager lang tid i retten, skal behandles ved nævningeting.

De grunde, der har ført til, at Folketinget har undtaget disse sager fra nævningebehandling, gør sig med fuldt samme styrke gældende ved narkotikasager. Disse sager er, når de efter de nugældende regler skal behandles ved nævningeting, som oftest vanskelige at overskue med hensyn til faktum, og de rejser en lang række komplicerede bevismæssige problemer, ligesom der ofte er mange sigtede i samme sag. Endvidere er sagernes behandling i retten på grund heraf ofte langvarig.

Østre Landsrets præsident har oplyst, at landsretten i 1988 behandlede ialt 41 nævningesager. Af disse vedrørte 15 sager overtrædelse af straffelovens § 191. Det gennemsnitlige tidsforbrug for narkotikasager var 4,1 retsdage, mens tidsforbruget i de øvrige nævningesager gennemsnitlig var 2,9 retsdage. I 13 af de 15 sager medvirkede tolk.

Ved Vestre Landsret behandles der kun få narkotikanævningesager om året, i 1988 endog kun en enkelt sag.

7.4. Det foreslås på denne baggrund, at sager om overtrædelse af straffelovens § 191 undtages fra behandling under medvirken af nævninge. Dette svarer i øvrigt til den retstilstand, der var gældende indtil den 1. juli 1975.

Endvidere foreslås det, at sager om overtrædelse af straffelovens § 191 a om narkotikahæleri undtages fra behandling ved nævningeting, således som det også var gældende ret indtil lovændringen vedrørende området for nævningesager i 1984. Det må antages, at sager om overtrædelse af straffelovens § 191 a kun yderst sjældent vil rejse spørgsmål om straf af fængsel i 4 år eller derover. Sagerne er imidlertid ofte en del af en større sag om overtrædelse af § 191 og indebærer de samme vanskeligheder med hensyn til be-